

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Beneficiis Regularibus, & Sæcularibus. Tit. 9

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

TITULUS IX.

De Beneficiis Regularibus, & Sæcularibus.

SUMMARIA.

- 1. Beneficia aut sunt Regularia, aut Sæcularia.
- 2. Qualia sint, unde cognoscatur.
- 3. Censentur omnia esse Sæcularia,
- 4. Libera,
- 5. Nisi contrarium probetur.
- 6. Prescriptionis annorum quadraginta quibus hic.
- 7. Beneficium Regulare an conferri possit Clerico Sæculari.
- 8. An è converso.
- 9. Qui dicantur Beneficia obtinere Sæcularia.
- 10. Qui Regularia.
- 11. Beneficium Regulare quomodo fiat.
- 12. Ut Beneficium naturam mutet, qua requirantur.
- 13. Beneficiorum Regularium nomina quæ.
- 14. Quibus conferenda Beneficia Sæcularia Regularia.
- 15. An non præter illa, & tertium genus Beneficiorum.

Beneficia omnia largè sumpta, vel sunt Regularia, vel Sæcularia. Illa quæ personis regulam aliquam religionis professis; Hæc, quæ Clericis non religiosis conferuntur. c. cum de beneficio. 5. c. cum singula. 32. de præbend. in 6. Clem. 1. de sup.

ius
bonis
ecclesiæ
IV.

supplend. negl. Pralat. Clem. 1. de elect. Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 20. Barbof. jur. Eccles. lib. 3. cap. 4. num. 34.

2 Quæ sint, cognoscitur vel ex fundatione, vel consuetudine, vel prescriptione; d. c. cum de beneficio; prescriptione, inquam, quadraginta annorum, cum bona fide & titulo. c. cum Ecclesia. de caus. poss. & propriet. juncto. c. vigilantibus de prescription. Rebuff. in concordat. in. de collat. §. volumus. verb. regularia. Selva tract. de beneficio. in 1. part. qu. 1. num. 13.

3 Beneficia verò omnia censentur esse secularia; nisi contrarium probetur. Præsumptionis ratio est; Quia cum S. Dionysius Papa Beneficiorum omnium instituerit titulos, Ipseque non Regularis, sed Sæcularis fuerit, omnia Beneficia præsumantur talia, qualis eorum fuerit Auctor: & deinde quia Beneficia de Sæcularibus convertuntur in Regularia, non è converso, licet aliquando post sæcularizentur. Mascard. probat. concl. 172. Zerola in praxi Episc. p. 1. verb. Beneficium. voss. in Covar. reg. possessor. part. 2. §. 1. num. 1. Garc. de benef. part. 7. cap. 20. princ. Antonin. var. resolut. lib. 1. resol. 20. num. 4. Barbof. d. loc. num. 4.

4 Nam & Beneficia omnia præsumuntur esse libera: Vcrall. decis. 139. num. 2. part. 2. Mantica decis. 358. num. 3. ac Simplicia, Gregor. 11. decis. 175. num. 3. nisi ex statuto, consuetudine, vel privilegio contrarium caveatur. Rota decis. 375. sub num. 2. part. 2. recent. Ruben. in praxi Rota part. 2. verb. Beneficium. §. 3. Barbof. d. loc. num. 42.

5 Probatur contrarium vel quia in fundatione ita reperitur certum, vel quia præsumuntur esse regularia ex annorum quadraginta cursu, quo per Regulares eis pacificè fuit deservitum. Navar. cons. 31. de prebend. à num. 1. Fr. Emman. quest. regul. tom. 1. qu. 69. art. 1. secundum requisitum. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. Gloss. 7. in princ. & num. 8. cum seqq. Zerola d. verbo Beneficium. part. 2. num. 11.

6 Et sic beneficia quæ per quadraginta annos consueta sunt regere Viros Regulares dicuntur Regularia: Rebuff. de nominat. qu. 15. num. 23. & in praxi benefic. tit. regularia beneficia. num. 1. Gonzal. d. Gloss. num. 31. Tambur. de jure Abbat. tom. 3. disp. 9. qu. 6. num. 6. Lasser. de benefic. lib. 3. qu. 8. num. 180. & è converso beneficium regulare obsecratum per quadraginta annos, & ultra per sæculares efficitur secularis.

Corvin
De Pers
et Benefic

G

Felin. in c. in nostra. 43. de rescript. Grassis. decis. 8. num. 3. de restitut. Mascard. d. concl. 171. num. 2. 10. & 20. Antonin. var. resolut. lib. 1. ref. 20. num. 5. Sanch. in prac. Decal. tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 17.

Tempus enim quadraginta annorum requiritur ad præscribendum Beneficii statum. *Ancharan. in d. c. cum de beneficio. in princ. & ibi Franch. num. 5. Staphil. de formis expectantib. §. octava forma. num. 4. & ad imprimendum novum statum regularitatis. Barbof. d. loc. num. 46.*

Potest tamen Beneficium regulare, & Regularibus professis in titulum dari solitum, etiam Clerico conferri sæculari; modo is quoque emittat professionem: *c. cum caussam. 27. c. officii. 38. de elect. & ibi Abb. num. 5.* Idque non à Papaduntaxat, sed & ab aliis Ordinariis Collatoribus: *juxta declarat. Cardinal. die 12. Decemb. 1585. juxt. Concilii Trident. c. ap. 10. sess. 14. de reform. quam referunt. Gonzal. ad d. reg. Gloss. 8. num. 78. Piafec. in prac. Episc. part. 2. cap. 5. artic. 3. num. 27. Campan. in diversor. jur. Canon. rubr. 13. cap. 7. num. 16. Garc. d. part. 7. cap. 10. num. 10. Rota decis. 463. num. 1.* Excipiuntur, *juxta eandem declarationem, Abbatia & Beneficia administrationem habentia, quæ non nisi professis, secundum Canones, per inferiores Ordinarios conferri possunt. sac. c. cum in magistrum. de elect. Piafec. aliq. d. Dd. dd. locis.*

Similiter Regularis quoque præficitur Ecclesiæ Sæculari, causâ necessitatis id exigente, deque consensu Superioris. *c. inter quatuor. de sig. domib. Clem. 1. junct. Gloss. verb. sæcularis. de elect. Abb. in c. 1. de capell. Monachor. Gonzal. ad d. reg. d. Gloss. num. 43. Garc. d. p. cap. 10. num. 16.*

Non tamen licet Regularibus, etiam de scientia sui Superioris, absque dispensatione Summi Pontificis, curatum obtinere beneficium, etiam ad tempus. *juxta. declarat. Cardin. quam refert. Gonzal. ad d. reg. Gloss. 7. num. 25. Piaf. d. loc. num. 30.*

Præsumitur etiam Beneficium Regulare, si Capella sit erecta in monasterio, per Regularem regi solito. Aliàs si per Sæcularem: tum etiam sæculare. *Gonzal. d. loc. num. 1.*

Sæcularia Beneficia obtinere dicuntur, primò; omnes dignitates, tum majores, quàm minores habentes; *Gloss. 1. in reg. c. de reg. jur. in 6. Barbof. in praxi. tit. sæculare beneficium. num. 4. cum seqq. Gloss. in Clem.*

[F] Auditor.

ius
bonis
Ecclesiæ
IV.

Auditor. de rescript. Barbof. d. loco num. 53. & 54. ut Pontifices, Dd. de c. 1. de maledic. Selva de benefic. part. 1. qu. 2. num. 8. Martia de Juris d. p. 2. cap. 39. num. 1. Barb. d. loc. num. 47. Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, c. falsus. §. quod si quis. de penis. in 6. Selva d. loco num. 14. & 17. vide Barbof. d. loc. num. 49. Cardinales, Selva d. loc. num. 3. Petr. Gregor. de benef. cap. 10. num. 3. In Ecclesiis Cathedralibus, Archidiaconi, Archipresbyteri, Primicerii, Thesaurarii, Cantores, Praeceptores, Praepositi, Scholarum Magistri, Priores, Canonici; Extra Ecclesias Cathedralium, Priores; c. ult. de major. & obed. Gloss. in Clem. 2. de rescript. de Abbates saeculares; c. ex transmissa. de renuntiat. Plebani; Deinde Parochi, Rectores, Extr. Execrabilis. vers. quantum. de pr. bend. c. ult. Vicarii perpetui, Petr. Gregor. syntagm. jur. univ. lib. 15. cap. 24. Commendatarii perpetui, Garc. de benef. part. 5. cap. 14. num. 48. Petr. Gregor. d. lib. cap. 38. num. 1. Ecclesiarum Cathedralium & Collegiarum Canonici praebendati, Abb. Felin. Ripa in c. cum M. num. 26. de consuet. Barbof. tract. de Canon. & dignit. cap. 12. Capellani perpetui, Gloss. in Clem. 2. de decim. Rebuff. d. tit. saeculare beneficium quatuorplex. num. 14. Petr. Greg. d. lib. cap. 29. Praestimoniales perpetui, c. ult. de concess. praebend. c. 6. Concil. Trid. sess. 14. de reform. cap. 9. Hojed. de incompatib. benef. part. 2. cap. 8. num. 8. Hospitalium Rectores perpetui. Garc. de benef. part. 1. cap. 4. num. 4. Fabric. de re benef. tit. de Xenodochiis & c. num. 16.

IO Regularia Beneficia obtinere dicuntur, possidentes illa, quae ex institutione, dotatione, aut Ordinarii seu Superioris institutione, vel facta ex praescriptione Regularibus tantum conferuntur. Dd. in c. 1. de cap. Monach. & c. cum de beneficio. 5. & c. cum in singula. 82. de praebend. c. 6. Garc. d. tract. d. part. 1. cap. 6. num. 13. Rebuff. in praxi. tit. regularia beneficia. a num. 1. Tamburin. d. tract. de Jure Abbat. tom. 3. disp. 9. qu. 3. num. 1. Sanchez. in praecepta Decal. tom. 2. lib. 7. cap. 29. a num. 1.

II Beneficium ergo Regulare fit duplici modo; Primo, quando in ejus fundatione, per Episcopum, non Abbatem, nisi jurisdictionem habent quasi Episcopalem; Sanch. d. cap. 29. num. 14. post Denis. de Franc. in d. c. cum de beneficio. num. 9. Hieron. Roderic. in compend. quest. regular. resolut. 15. num. 27. statuitur, id per Regulares admittendum. Domin. & Franc. d. loc. Rebuff. in praxi. in proem. tit. quae

Corvin
De Pers
et Benefic

G

32

fit beneficium. num. 5. & in concord. tit. de collation. §. volumus. verb. regularia. Hojed. de incompatibil. benefic. part. 1. cap. ult. num. 9. Altero, quando beneficium tempore ad legitimam præscriptionem sufficienti ab uno vel pluribus regularibus institutis in eo Rectoribus pacificè & continuo est gubernatum, etiam si antea vel post in eo ministraverint aliquando sæculares, ut & jam supra diximus.

Ut beneficium regulare, vel sæculare, naturam mutet, requiruntur 12 scilicet; Sanch. d. cap. 29. ex num. 15. Hieron. Roder. d. tract. resol. 16. num. 28. Nempe; 1. Ut tempore ad legitimam præscriptionem jure definito (puta quadraginta annis; ut dictum) administratum sit per sæculares, ut fiat sæculare; vel per regulares, ut fiat regulare; 2. Ut possidentes id beneficium, sint in eo instituti. Hojed. in d. cap. ult. num. 92. Sanch. d. cap. 29. num. 21. Hieron. Roderic. d. num. 28. vers. secunda. 3. Ut tanquam Rectores, non Vicarii, vel conductarii Clerici ministraverint: Tamburin. d. tom. 3. disp. 9. qu. 3. num. 6. 4. Ut Administretur beneficium à Regularibus tanquam regulare, ad hoc, ut transeat in regulare: Sanch. ibid. num. 23. Roderic. d. num. 28. vers. quarta. Tamburin. d. qu. 3. num. 7. secus si gubernantes tanquam sæculares ad instar Clericorum sæcularium; ut si regularis Ecclesiæ præficiatur Curatæ; vel si beneficium regulare sæculari, vel sæculare regulari conferatur ex dispensatione, etsi possideatur per tempus quadragenarium: Selva de benef. part. 53. qu. 11. num. 125. Azor. Inst. moral. part. 2. lib. 3. cap. 26. qu. 3. vers. & animadvertendum. 5. Ut conferens, animo & intentione conferat imprimendi beneficio statum illum quem exprimit: Sanch. d. loco. num. 25. Roderic. d. num. 27. vers. quinta. 6. Ut adsit in possidente bona fides. Sanch. d. loco. num. 26. Roderic. d. num. 28. vers. sexta. Barbosa d. lib. & cap. jur. Eccles. univ. à num. 68.

Nomina Beneficiorum Regularium sex ut plurimum traduntur à 13 Doctores; Nempe; 1. Abbatia regularis: de quas in c. quanto. de offic. Ordin. c. cum ad monasterium. de statu Monach. 2. Prioratus Conventualis: Clem. 2. de rescript. 3. Prioratus Claustralis: d. c. cum ad monasterium. & Clem. ne in agro. cod. 4. Prioratus Regularis: 5. Capellanæ fundatæ in Monasterio Regularium: Rebuff. d. tr. in præm. tit. quatuorplex sit beneficium. num. 6. Sanch. d. cap. 29. num. 27. 6. Monacha-

[F] 2

mus
sonis
Ecclesiæ
IV.

nachatus. post Gloss. verbo beneficiis. in princ. in Clem. 2. de iudic. Secus
d. tr. part. 1. qu. 2. num. 76. Rebuff. d. tit. regularia beneficia. num. 20.
Barbosa d. loc. num. 69.

14 Regulariter Sæcularia Beneficia Sæcularibus, & Regularia Regu-
laribus conferri debent. c. cum ad nostram. 37. c. officii. 38. de elect. d. i.
cum de beneficio. 5. de præbend. in 6. Concil. Trid. sess. 14. de reform. cap. 10.
Nisi Papa dispenset. Barbos. d. loco. num. 76.

15 Beneficiis enim dictis addi potest tertium genus Beneficium quod
tra præscriptionem qualitatis, à persona alterius qualitatis, quam Benefi-
cium exigit natura, possidetur, sed sine natura beneficii præiudicio, à
per dispensationem, eo commendato olim ad tempus certum, per hoc
certa hodie, ut plerunque quamdiu Commendatarius vivit. Quod
Beneficium commendatum *Commendam* vocant: ut si beneficium re-
gulare conferat Papa sæculari nomine commendat: nam id eo nomi-
natur beneficii natura, nec fit id eo sæculare. vid. can. qui plures. 21. q.
1. c. nemo deinceps. de elect. in 6. ubi Gloss. ad verb. commenda.

TITULUS X.

De Beneficiis Collegiatis & Simplicibus

SUMMARI A.

1. Collegiata Beneficia qua. 3. Que inter Illa differre
2. Que Non Collegiata. tia.

Collegiata Beneficia sunt, in quibus tres vel plures simul per
superiorem, probandi auctoritatem habentem, fac. d. 1. de iur. b.
patris. 20. ff. de colleg. illic. instituntur, ut cultui interserviam
vino, faciant corpus, habeantque commune & unum Colle-
gii sigillum, c. significavit de appell. Syndicum arcamque communem.
I. S. quibus. ff. quod cuiusq. univers. nom. c. dilecta. de excess. Pralat. com-
mune refectorium, dormitorium: Guid. Papa. decis. 158. not. in d. c.
dilecta. c. à nobis. de iure patronat.

Corvin
De Per
er Benef

G

32